

Dosarul nr. 2ra-2031/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Central (jud. M. Țurcan)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. G. Dașchevici, S. Gîrbu, L. Bulgac)

DECIZIE

7 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Lacerta”, reprezentată de avocatul Vitalii Lazăr

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Lacerta” împotriva lui Veaceslav Balacci cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 3 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către Veaceslav Balacci, casată hotărârea din 13 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Central și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă acțiunea ca fiind depusă cu omiterea nejustificată a termenului de adresare

constată:

La 14 aprilie 2017, SA „Lacerta” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Veaceslav Balacci cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că în baza facturii nr. BV6215998 din 12 iunie 2013, SA „Lacerta” a predat, iar Veaceslav Balacci a primit marfă în asortiment și s-a obligat să achite prețul acesteia în termenul stabilit. Data eliberării mărfii se consideră data indicată în documentele de predare – primire a mărfii (data eliberării facturii fiscale).

A remarcat că potrivit actului de verificare din 1 decembrie 2016, datoria lui Veaceslav Balacci față de creditor constituie suma de 28080,90 de lei.

A relatat că la 29 decembrie 2016, în adresa pârâtului a fost expediată cererea de soluționare prealabilă a litigiului nr. 6610-16, prin care i-au fost comunicate pretențiile SA „Lacerta” și posibilitatea de a achita datoria în termen de 7 zile calendaristice, la care însă nu a primit niciun răspuns.

Astfel, prin neexecutarea în termen a obligațiilor financiare, pârâtul încalcă atât interesele SA „Lacerta”, cât și legislația în vigoare privind executarea obligațiilor.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 512, 514, 572, 602 Cod civil, art. 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la Veaceslav Balacci în beneficiul SA „Lacerta” a datoriei în sumă de 28080,90 de lei și a taxei de stat în cuantum de 842,43 de lei, iar în total suma de 28923,33 de lei.

Prin hotărârea din 13 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Central, a fost admisă acțiunea.

A fost încasată de la Veaceslav Balacci în beneficiul SA „Lacerta” suma de 28080,90 de lei cu titlu de datorie, suma de 842,43 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, iar în total suma de 28923,33 de lei.

Prin decizia din 3 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Veaceslav Balacci, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă acțiunea ca fiind depusă cu omiterea nejustificată a termenului de adresare în instanța de judecată.

A fost încasată de la SA „Lacerta” în beneficiul lui Veaceslav Balacci taxa de stat achitată la depunerea apelului în mărime de 631,82 de lei.

La 27 iulie 2018, prin intermediul adresei electronice poștale, SA „Lacerta”, reprezentată de avocatul Vitalii Lazăr a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei recurate și menținerea hotărârii primei instanțe, precum și încasarea taxei de stat pentru depunerea recursului.

În motivarea recursului a invocat că normele de drept material au fost încălcate și/sau aplicate eronat de către instanța de apel.

A subliniat că instanța de apel a interpretat eronat prevederile legale cu privire la omiterea termenului de prescripție.

Prin urmare, au fost încălcate prevederile art. 267 alin. (1) și 272 Cod civil.

Având în vedere prevederile art. 272 alin. (3) și 575 alin. (1) Cod civil, a menționat că prima instanță a constatat că în factură nu este indicată data scadenței obligației de plată, cât și în ședința de judecată s-a stabilit că termenul de executare a obligației de plată nu a fost determinat de către părți.

A remarcat că Veaceslav Balacci a făcut referire eronată și dubioasă în cele redactate prin cererea de apel, iar instanța de apel a acceptat și susținut poziția intimatului, precum că ultimul a dispus de un termen de 5 zile pentru a-și onora obligațiile din conținutul cererii de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară.

A specificat că cererea de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară a fost expediată către debitor la 29 decembrie 2016, prin care debitorului i-a fost comunicat și acordat termen de 7 zile calendaristice și nu 5 zile așa cum a invocat instanța de apel, fiind recepționată de către destinatar la 6 ianuarie 2017, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție.

Astfel, termenul de prescripție în cazul dat curge din data de 14 ianuarie 2017 din momentul notificării debitorului de către reprezentantul SA „Lacerta”, „PfB Legal Consulting” SRL, de aici ulterior și survine stabilirea unui termen bine determinat, la solicitarea creditorului pentru a întruni obligațiile intimatului și nu din momentul recepționării mărfii de către debitor.

A accentuat că nu există nicio dovadă la cele invocat de către Veaceslav Balacci și susținute de instanța de apel, precum că a existat o anumită înțelegere prin care i s-ar solicita debitorului executarea obligațiilor în termen de 5 zile.

Prin urmare, instanța de apel a dispus o interpretare eronată în acest sens, susținând pe deplin circumstanțe inexacte, dubioase și o calculare eronată, din considerente că acest moment al executării obligațiilor nefiind nedeterminat între părți.

A evidențiat că instanța de apel nu a pătruns în esența circumstanțelor pricinii, nu a constatat cu certitudine forța probatorie a documentelor anexate la dosar și nu a soluționat obiectiv cauza.

La 4 octombrie 2018, Veaceslav Balacci a depus referință, prin care a solicitat respingerea recursului declarat de către SA „Lacerta”, reprezentată de avocatul Vitalii Lazăr.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 23 mai 2018, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 110), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 27 iulie 2018 în termenul legal.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) lit. a) și c) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) CPC, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

După cum denotă actele cauzei, SA „Lacerta” înaintând acțiunea în judecată împotriva lui Veaceslav Balacci, a solicitat încasarea de la Veaceslav Balacci în beneficiul SA „Lacerta” a datoriei în sumă de 28 080,90 de lei și a taxei de stat în cuantum de 842,43 de lei, iar în total suma de 28 923,33 de lei.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a admis acțiunea și a încasat de la Veaceslav Balacci în beneficiul SA „Lacerta” suma de 28 080,90 de lei cu titlu de datorie și de 842,43 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, în total suma de 28 923,33 de lei.

Judecând apelul declarat de către Veaceslav Balacci, instanța de apel a admis apelul, a casat hotărârea primei instanțe și a emis o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea nejustificată a termenului de adresare în instanța de judecată.

A fost încasată de la SA „Lacerta” în beneficiul lui Veaceslav Balacci taxa de stat achitată la depunerea apelului în mărime de 631,82 de lei.

Instanța de recurs, analizând materialele dosarului în coraport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, ajunge la concluzia că instanța de apel neîntemeiat a decis respingerea acțiunii înaintată de SA „Lacerta”, ca fiind depusă cu omiterea nejustificată a termenului de adresare în instanța de judecată.

În susținerea opiniei enunțate, se vor reține prevederile art. 575 alin. (1) Cod civil, potrivit cărora în cazul în care termenul de executare a obligației nu este determinat și nici nu rezultă din natura acesteia, creditorul are dreptul de a pretinde oricând executarea ei, iar debitorul este îndreptățit să o execute oricând. Dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligației, debitorul trebuie să execute obligația în termen de 7 zile din momentul cererii creditorului.

În interpretarea corectă a normei de drept enunțate este de înțeles că creditorul, este îndreptățit de a cere executarea obligației în orice moment de la data nașterii raportului juridic obligațional, iar debitorul este obligat de a o executa în termen de 7 zile din momentul cererii creditorului, dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligației.

La caz, prin prisma acestor dispoziții legale, se constată că SA „Lacerta” prin prezenta cerere de chemare în judecată pretinde la încasarea de la Veaceslav Balacci a datoriei în sumă de 28 080,90 de lei, ca urmare a livrării mărfii în temeiul facturii nr. BV6215998 din 12 iunie 2013 anexată la materialele cauzei (f. d. 3).

În același timp, instanța de recurs constată că din conținutul facturii nr. BV6215998 din 12 iunie 2013, nu rezultă termenul de executare a obligației de plată.

Drept consecință, este cert că în situația în care în factura, care are valoarea unui contract de vânzare-cumpărare, nu este prevăzut termenul executării obligației de plată, SA „Lacerta” a fost în drept de a cere executarea obligației în orice moment de la data nașterii raportului juridic obligațional.

Distinct de aceste constatări, instanța de recurs reține că Compania de colectare a datoriilor SRL „PFB Legal Consulting” SRL a expediat la data de 29 decembrie 2016, în interesele SA „Lacerta”, somația în adresa lui Veaceslav Balacci, prin care ultimul a fost atenționat ca în termen de 7 zile calendaristice din data primirii cererii să transfere la contul SA „Lacerta” datoria rezultată din neachitarea integrală a facturii fiscale în sumă de 28 080,9 de lei.

Cererea dată a fost recepționată la adresa destinatară, menționată în factura fiscală r-nul. XXXXX sat. XXXXX, la data de 6 ianuarie 2017, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la dosar (f. d. 5, 6).

Potrivit dispozițiilor art. 267 alin. (1) Cod civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Iar conform art. 272 alin. (1) Cod civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

În situația descrisă și prin prisma normelor legale citate supra, dreptul SA „Lacerta” la acțiunea cu privire la încasarea datoriei în baza facturii nr. BV6215998 din 12 iunie 2013 față de Veaceslav Balacci a apărut la data de 14 ianuarie 2017, imediat după expirarea a șapte zile din momentul recepționării somației de către acesta.

Astfel că, constatările respective resping concluzia instanței de apel în rațiunea respingerii acțiunii ca tardive, fiind indubitabil că cererea de chemare în judecată depusă de către SA „Lacerta” la 14 aprilie 2017 este în interiorul termenului de prescripție extinctivă.

Pentru considerentele expuse, se impune admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, or instanța de apel nu s-a expus cu privire la fondul cererii de apel depusă de către Veaceslav Balacci, împrejurare ce duce la imposibilitatea instanței de recurs de a verifica temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Lacerta”, reprezentată de avocatul Vitalii Lazăr.

Se casează decizia din 3 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Lacerta” împotriva lui Veaceslav Balacci cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Ala Cobăneanu